

Fylkesmannen i Aust-Agder

Miljøvernavdelingen

Hjemmeside: <http://fylkesmannen.no/AA> E-post: posttak@fmaa.no

Vår dato: 26.10.2009 Vår referanse: 2009/3989/INO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Ildikó Nordensvan, 37017551

Arkiv nr.: 26.10.2009 Deres referanse

Inspeksjonsrapport

Inspeksjonsrapport nummer: 2009/022.I.MVAAA

Informasjon om kontrollert deponi:

Navn og besøksadresse: Syrteitmoen fyllplass	Virksomhetens org.nr.: 988575941
Navn og adresse virksomhet (deponieier/deponiansvarlig): Setesdal Miljø & Gjenvinning IKS, Syrtveit, 4735 Evje	Virksomhetens telefon: 37930040
Kommune/kommunenr.: Evje og Hornes/0937	Virksomhetens e-post: sap@smg-iks.no

Til stede under kontrollen

Fra virksomheten: Svend Aage Petersen	Fra Fylkesmannen: Bjørn Stokke og Ildikó Nordensvan
Kontrollomfang: avfallsforskrift kap. 9 og 11, internkontrollforskriften	Inspeksjonsdato: 07.10.2009

Rapportens innhold:

Rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under kontrollen. Rutiner for mottakskontroll ble kontrollert.

Resultater fra kontrollen

- Ingen avvik
 Kontrollen avdekket 13 avvik i forhold til regelverket
 Det er gitt 0 anmerkninger

Denne rapporten har status som foreløpig. Dersom Fylkesmannen ikke får tilbakemelding om faktiske feil i rapporten innen 2 uker etter at rapporten er mottatt, er rapporten å anse som endelig.

Deponiet er plassert i risikoklasse **3** og Fylkesmannen varsler med dette at det vil bli innkrevd et gebyr på kr. **11 100** for kontrollen. Merknader til varslet kan sendes Fylkesmannen innen 2 uker, jf. § 16 i forvaltningsloven. Informasjon om gebyr, se side 2.

Oppfølging etter kontrollen

- Ingen tilbakemelding
 Fylkesmannen pålegger virksomheten å gi en skriftlig tilbakemelding for å bekrefte at forholdene er brakt i orden og redegjøre for de gjennomførte tiltakene i forhold til avvik. Fylkesmannen ber også virksomheten redegjøre for sine vurderinger og eventuelle utbedringer knyttet til anmerkningene.

Frist for skriftlig tilbakemelding er: **20.01.2010**. Pålegg om skriftlig tilbakemelding er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 49. *Vedtaket kan påklages innen tre dager etter at pålegget er mottatt, jf. forvaltningsloven § 14. En eventuell klage bør begrunnes og sendes Fylkesmannen.* Dersom Fylkesmannen ikke har mottatt den pålagte skriftlige tilbakemelding innen fristen kan det bli aktuelt å fatte vedtak om tvangsmulkt, jf. forurensningsloven § 73.

For informasjon om et eventuelt vedtak om tvangsmulkt og definisjon av avvik og anmerkning se side 2.

Sted: Arendal

Dato: 26.10.2009

Fylkesmannen i Aust-Agder

(etter fullmakt) Ildikó Nordensvan

Definisjoner og informasjon

Kontrollaksjon Deponi 2009-2010 skal bidra til å redusere ulovlig deponering av avfall på deponier ved å bidra til at:

- den driftsansvarlige ved deponiet gjennomfører en tilfredsstillende mottakskontroll
- avfallsprodusentens basiskarakterisering og verifikasjon av avfall er korrekt og tilstrekkelig

Informasjon om regelverk og hjelpemidler finner du på www.sft.no og www.regelhjelp.no

Basiskarakterisering og mottakskontroll

Den som har gitt opphav til avfallet (avfallsprodusent) har ansvaret for at dette basiskarakteriseres. Alt avfall skal basiskarakteriseres. Formålet med basiskarakteriseringen, verifikasjonen og mottakskontrollen er å bidra til at følgende er kjent før deponering: sammensetning, utlekkingspotensial, miljøvirkninger og øvrige egenskaper som har betydning for deponiet på kort og lang sikt. Nærmere krav fremgår av avfallsforskriften § 9-11, jf. vedlegg II punkt 1.

Den driftsansvarlig ved deponiet avgjør om avfallet kan deponeres ved deponiet på bakgrunn av dokumentasjonen fra avfallsprodusenten og informasjon som den driftsansvarlige selv innhenter gjennom mottakskontroll av avfallet. Mottakskontrollen består i visuell besiktigelse av hvert lass samt stikkprøver av enkelte leveranser. Avfall som ikke oppfyller kriteriene for mottak ved deponiet skal avvises.

Regelverk

- Lov om 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 7 første ledd/andre ledd og § 29
- Forskrift 1. juni 2004 nr. 930 om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
  - Kapittel 9. Deponering av avfall
  - Kapittel 11. Farlig avfall
- Forskrift 6. desember 1996 nr. 1127 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5

Avvik: overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen (for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven og forskrifter hjemlet i disse lovene eller krav og vilkår fastsatt i tillatelse).

Anmerkning: et forhold som miljøvernmyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse og miljø og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Kontrollgebyr: Se kapittel 39 i forurensningsforskriften: *Gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven*. Virksomheten skal betale gebyr for kontrollen, jf. forurensningsforskriften § 39-6.

Informasjon om vedtak om tvangsmulkt

Dersom Fylkesmannen ikke har mottatt en rettidig tilbakemelding fra virksomheten, som godtgjør at avvikene er rettet, vil Fylkesmannen vurdere å ta i bruk tvangsmulkt. Vedtak om tvangsmulkt fattes med hjemmel i forurensningsloven § 73. Tvangsmulkt kan fastsettes som en løpende mulkt (som løper inntil virksomheten har godtgjort at avvikene er rettet) eller som en engangsmulkt (som påløper dersom virksomheten ikke har gitt en tilbakemelding innen en nærmere angitt frist som godtgjør at avvikene er rettet). Før et ev. vedtak om tvangsmulkt fattes, vil virksomheten bli forhåndsvarslet og gitt anledning til å uttale seg, jf. forvaltningsloven § 16.

Farlig avfall

Det er ca. 60 000 tonn farlig avfall med ukjent skjebne i dag. Noe av dette havner sannsynligvis på deponier, bl.a. oljeholdig avfall, impregnert tre og PCB-holdig avfall. Resultater fra analyser tatt av sigevann fra deponier viser at det lekker miljøgifter som kommer fra farlig avfall.

Ved oppussing eller riving av bygg/anlegg må man forsikre seg om at avfall blir tatt forsvarlig hånd om se også avfallsforskriften kap. 15 om byggavfall, særlig § 15-5 om miljøkartlegging av farlig avfall.

Avvik

Det ble funnet følgende avvik under Fylkesmannens kontroll:

- Avvik 1: Den driftsansvarlige har deponert avfall som ikke tillates deponert ved deponiet**

Avvik fra: *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) og/eller deponiets tillatelse etter forurensningsloven*

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- a) Den driftsansvarlige har deponert avfall som deponiet ikke har adgang til å deponere i henhold til avfallsforskriften §§ 9-4, 9-6, 9-11, jf. vedlegg II pkt 2
- b) Den driftsansvarlige har deponert avfall som deponiet ikke har tillatelse til å deponere i henhold til vilkår gitt i tillatelsen datert _____
- c) Basiskarakteriseringen av avfall som er deponert er ikke komplett og tilfredsstillende ikke forskriftskravene (§9-11, jf. vedlegg II)

Kommentarer:

1a) Ved tilsynet fikk vi opplyst at fyllplassen mottar avfall fra legemottak/legevakt som regnes som risikoavfall. Avfall fra sykehus og annen medisinsk virksomhet, som inneholder levedyktige mikroorganismer eller deres toksiner, kan medføre fare for miljø og helse. Slikt avfall er definert som smittefarlig avfall, og i henhold til avfallsforskriften § 9-4 pkt. d er det forbudt å deponere.

Vi observerte at blandet, usortert avfall med innhold av farlig avfall (kjemikalie beholdere) og EE-avfall (tv-apparat, lamper etc.) lå på tippen. Det er viktig å fjerne farlig avfall før avfallet blir transportert til deponi. Det er svært usikkert hva som er deponert på tippen og dette medfører fare for miljøet. Bedriften bør derfor vurdere om slikt blandet avfall først sorteres på plate og deretter legges på selve deponiet.

Vi ber om at bedriften følger kravene etter gjeldene regelverk i framtiden.

1b) Veolia Miljø Gjenvinning As og biler med husholdingsavfall (eget selskap) kjører avfall direkte til deponi. Basiskarakterisering av avfallet, som blir deponert, er utarbeidet i skjematisk form. Bedriften framviste to nokså like skjemaer, ett for basiskarakterisering og ett for verifikasjon med navnet "Deklarasjon for avfall til deponi".

Basiskarakterisering

Avfallsforskriften kapittel 9. vedlegg II. stiller krav til at alt avfall skal

basiskarakteriseres før det leveres til deponi. Basiskarakteriseringen må beskrive viktige egenskaper for avfallet. Det er avfallsprodusentens ansvar at denne rapporten er tilstrekkelig omfattende og inneholder alle punkter i henhold til vedlegg II pkt.1.1.

Basiskarakteriseringen skal eksempelvis inneholde opplysninger om:

- Avfallets opprinnelse: Både EAL-kode og avfallsstoffnummer må angis. En beskrivelse av hvordan avfallet oppstår er i tillegg ofte nødvendig. Byggavfall er et eksempel på dette, og det er relevant i slike tilfeller å gi opplysning om byggåret eller etterspørre miljøsaneringsbeskrivelse.
- Det er også krav til at det gjøres en grundig vurdering av avfallets farlige egenskaper, og avfallets gjenvinnbarhet er.
- Analyseresultat fra testing skal foreligge når det er påkrevd. Ved mistanke om at avfallet er forurenset slik at grenseverdiene i pkt. 2.1 kan overskrides, skal avfallet testes. Basiskarakteriseringen må altså inkludere disse analyseresultatene også.
- Dersom avfallet forekommer jevnlig, skal sammendraget inneholde utvalgte kritiske parametere som er typiske for avfallet.

Sammendrag av basiskarakterisering

Deponiansvarlig skal oppbevare et sammendrag av basiskarakteriseringen som kan være et skjema (eksempelvis skjemaet fra Avfall Norge). Sammendraget må inneholde hovedkonklusjonene fra basiskarakteriseringen med tilhørende analyseresultater, dersom de finnes eller er påkrevd.

Verifikasjon

Verifikasjon av avfall som produseres jevnlig skal vise at avfallet tilsvarer basiskarakteriseringen. Verifikasjonen er imidlertid ikke like omfattende som rapporten for basiskarakterisering. Det kan benyttes et skjema for verifikasjon men skjemaet må inneholde informasjon om variasjon i avfallstyper, kritiske parametre og, - eventuell maksimum og minimumsverdi av kjemiske parametre.

Restavfall fra sorteringsanlegg anses ikke å være jevnlig produsert avfall, og dermed er verifikasjon ikke tilstrekkelig for å vise at avfallets egenskaper er i samsvar med resultatene av basiskarakteriseringen. Basiskarakterisering skal normalt gjennomføres for hvert lass av restavfallet. Alternativt må det dokumenteres at avfallet har liten variasjon, og i så fall må det følges opp med hyppige verifikasjoner.

Vi ber om at virksomheten sørger for at basiskarakteriseringen og sammendraget av denne er korrekt og fullstendig i framtiden.

Avvik: 2: Den driftsansvarlige overholder ikke kravene som gjelder for mottak av avfall

Avvik fra: *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 9-11, jf. vedlegg II og forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)*

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- a) Deponieier har ikke dokumenterte kriterier for å avgjøre om avfall kan deponeres (§9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4)
- b) Deponieier har ikke dokumenterte kriterier for hva som skal vekke mistanke om at avfallet er forurenset slik at grenseverdiene i pkt. 2.1 i vedlegg II kan overskrides (§9-11, jf. vedlegg II pkt 1.2a)
- c) Den driftsansvarlige sørger ikke for at avfallet blir inspisert visuelt før og etter lossing (§9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4)
- d) Den driftsansvarlige sørger for at avfallet blir inspisert visuelt før og etter lossing, men inspeksjonen er mangelfull (§9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4).
- e) Den driftsansvarlige avviser ikke avfall som har mangelfull/manglende dokumentasjon på basiskarakterisering/verifikasjon (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4)
- f) Den driftsansvarlige varsler ikke forurensningsmyndighet ved avvisning av avfallslast (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4)
- g) Den driftsansvarlige har ingen/mangelfull journalføring av stikkprøver (§9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4)

Kommentarer:

2a) I forbindelse med mottakskontroll må deponiansvarlig etablere skriftlige rutiner for alle aktiviteter. Det må blant annet finnes skriftlige kriterier for hvilke typer avfall som kan deponeres. Deponiansvarlig må angi skriftlige krav for avfall som kan legges på deponi.

Fylkesmannen ber om at bedriften sørger for at internkontroll-dokumentasjonen inneholder skriftlige kriterier på avfall som kan deponeres.

2b) Skriftlig dokumentasjon på kriterier for mistanke var ikke på plass ved tilsynstidspunktet. Virksomheten må etablere rutiner for hva slags avfall som bør vekke mistanke. Dette må stå omtalt i internkontroll-dokumentasjonen. Bygg- og rivningsavfall fra perioden 1940-80 kan være forurensset med PCB og kan dermed være å betrakte som farlig avfall. Slikt avfall er altså typisk og bør vekke mistanke. Blandet avfall fra sorteringsanlegg kan også inneholde rester av farlig avfall.

Vi ber om at bedriften oversender dokumentasjon på hvilke kriterier som brukes for å vurdere om avfallsfraksjoner er å betrakte som farlig avfall.

2d) Veolia har tilgang til deponiet etter åpningstid. Dette medfører at visuell kontroll ikke blir gjennomført før lossingen ved slike tilfelle. Setesdal Miljø og Gjenvinning (SMG) bør vurdere å begrense tilgangen til deponiet utenom åpningstiden.

Avvik: 3: Den driftsansvarlige overholder ikke kravene som gjelder registrering og dokumentasjon av avfall

Avvik fra: *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 9-11, jf. vedlegg II og § 9-12*

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- a) Den driftsansvarlige fører ikke register over deponert avfall (§ 9-12)
- b) Den driftsansvarliges registrering av deponert avfall er mangelfull (§ 9-12)
- c) Den driftsansvarlige oppbevarer ikke ett eksemplar av basiskarakterisering/sammendraget av basiskarakteriseringen (§ 9-11, jf. vedlegg II punkt 1.2)
- d) Den driftsansvarlige oppbevarer ikke ett eksemplar av verifikasjonsrapport (§§ 9-12 og 9-11, jf. vedlegg II punkt 1.3)

Kommentarer:

Avvik: 4 Den driftsansvarlige overholder ikke kravene som gjelder prøvetaking og testing av avfall

Avvik fra: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 9-11, jf. vedlegg II

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- a) Stikkprøvekontrollen ved mottak er mangelfull/mangler (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 1.4)
- b) Prøvetaking og testing utføres ikke av uavhengig og kvalifisert personell (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- c) Prøvetakingsrutiner er ikke kvalitetssikret av uavhengig og kompetent institusjon (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- d) Testing av avfallet skjer ikke under et kvalitetssikringsssystem som omfatter periodisk, uavhengig kontroll, f.eks. gjennom akkreditering eller system av liknende kvalitet (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- e) Prøvetaking og testing utføres ikke i tråd med gjeldende standarder (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- f) Prøvetakingsstrategi mangler (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- g) Prøvetakingsstrategi sikrer ikke representative prøver (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)

Kommentarer:

Stikkprøvekontrollen ved mottaket skal gjennomføres hvert 100. lass. Denne rutinen gjennomføres bare delvis. Det må etableres rutiner som sikrer at det blir gjennomført stikkprøvekontroll minst for hvert 100. lass.

SMG har ikke utført prøvetaking eller testing av avfallet. Bedriften anser avfallet som ordinært og at det dermed er unntatt fra krav om testing. Men ved mistanke om at avfallet inneholder farlig avfall er det likevel nødvendig å gjennomføre prøvetaking og testing.

Prøvetaking og testing må utføres av kompetent kvalifisert personell. Det er i tillegg krav til at rutinene skal være kvalitetssikret av uavhengig og kompetent institusjon og prøvene skal analyseres ved akkrediterte laboratorier. Bedriften kan ta prøvene selv så lenge de har den nødvendige kunnskap om gjeldende metoder for prøvetaking og håndtering av prøver, men både prøvetaking og testing skal utføres i tråd med gjeldende standard.

Både avfallsprodusent og deponiansvarlig har plikt til å utarbeide prøvetakingsstrategi. En slik dokumentasjon skal inngå til bedriftens internkontroll-dokumentasjon.

Denne strategien eller planen må spesifisere målepunkter, hyppighet, prøvetakings- og analysemetoder. En slik plan skal dessuten beskrive hvordan prøvetaking utføres etter tilhørende standarder. I tillegg må strategien inneholde instruksjoner for når, hvor, hvilke

og hvor mange prøver som skal tas.

Mer informasjon finnes i SFTs infoark: Krav til avfallsprodusenten om testing, jamfør avfallsforskriften kapittel 9, vedlegg II (TA2225/2007).

Vi ber om at bedriften utarbeider en prøvetakingsstrategi som er i samsvar med del 1 i CENs standard for prøvetaking av avfall (se EN 14899).

Andre kommentarer/utdyppninger:

Det må stå hvem som utfører, vurderer resultatene fra prøvetaking, resultatenes betydning og hvilke konsekvenser dette får. Det må finnes et skriftlig måleprogram som blant annet inneholder en liste over metodene for prøvetaking og analyse som bedriften bruker

SMG avviser/har ikke avvist avfall. Avfall, som ikke er basiskarakterisert, blir sortert. Dette medfører at SMG er ansvarlig for å gjennomføre basiskarakterisering. Bedriften gjennomfører ikke prøvetaking eller testing av avfall. Både basiskarakterisering og verifikasjon må/bør inneholde analyseresultater når det er påkrevd. Det må kartlegges når avfall må testes (for eksempel "mistankekontroll").